

با

اندیشمندان حسابداری جهان

آشنا شویم

استیفن آدام زف
(۱۹۳۳-)

مورخ حسابداری و
پیشکسوت در حسابداری
بین الملل

♦ دکتر غلامرضا اسلامی بیدگلی
♦ بتول زارعی

استیفن آدام زف (Stephen Addam Zeff) مورخ، معلم و سخنران سرشناس بین المللی است. بیش و مشاهدات عمیق و نافذ این معلم و محقق، چشم انداز ما از حسابداری را در دو زمینه ملی و جهانی گسترش بخشیده و فهم ما از موضوعات مرتبط با حسابداری انتقادی را روشن ساخته است. او در سال ۱۹۳۳ در **شیکاگو (Chicago)** به دنیا آمد، پدرش مؤسس و رئیس یک آژانس کوچک تبلیغات صنعتی بود. او درباره پدرش می گوید: "مردی بسیار خلاق و سخنرانی بس توانمند بود" و مادرش: "شنونده ای بسیار عالی"، و او این دو خصلت را که مهارت های ضروری برای معلم و سخنران شدن هستند از آنها دریافت کرد.

استیفن دیپلم متوسطه خود را در سال ۱۹۵۱ از دبیرستان **هایلندپارک (Highland Park)** گرفت و به عنوان کتابخوان ترین دانشجوی پسر از سوی همکلاسهایش انتخاب شد.

زف پس از دیپلم وارد دانشگاه **کلورادو (Colorado)** شد و فوق لیسانس خود را در حسابداری دریافت کرد. انتخاب او حاصل تأثیر مطلوبی بود که درس دفترداری در دبیرستان بر او بر جای گذاشته بود. وی در تمام چهار سال تحصیل، در روزنامه دانشجویی **کلورادو دیلی**

(Colorado Daily) فعالیت میکرد و در سال آخر سردبیر و مدیر آن روزنامه شد. نمرات او در دانشگاه خوب بود ولی تا زمانی که با **ویلتون دی آندرسون (Wilton D. Anderson)** (کسی که در واحدهای حسابداری پیشرفته با او به بحث می پرداخت) و **رابرت اس ویزلی (Robert S. Wasley)** (که علاقه او را به تدریس برانگیخت) آشنا نشد، دانشجوی برجسته ای محسوب نمی شد. یک سمینار دانشجویی درباره «ارتباطات نیروی کار» که توسط **دالاس ال جونز (Dallas L. Jones)** ارائه شد، هم موضوع پایان نامه افتخاری او بود که توسط جونز راهنمایی شد و هم تر فوق لیسانس او.

ویزلی او را متقاعد کرد پس از فارغ التحصیلی در ۱۹۵۵ در دانشگاه کلورادو باقی بماند تا به عنوان مربی میزان علاقه اش به آموزش را آزمون کند و همچنین فوق لیسانس خود را در رشته مدیریت با گرایش حسابداری دریافت کند. این تجربه او را به انتخاب زندگی معلمی و دریافت دکتری رهنمون شد.

برای دوره دکتری، مشاوران حسابداری او در کلورادو، دانشگاه **ایلینویز (Illinois)** یا **اوهایو (Ohio)** را به او پیشنهاد دادند اما دالاس جونز که خود قصد رفتن به

دانشگاه میشیگان را داشت او را نیز برای دوره دکتری به میشیگان برد. دوره دکتری او در ۱۹۵۷ با واحدهای درسی که توسط **پیتن (Paton)** و **اسکلاتر (Schlatter)** تدریس می شد شروع شد و اگر چه به شدت به هر دو رشته حسابداری و مدیریت علاقه مند بود ولی حسابداری را انتخاب کرد.

علاوه بر آموزش دروس حسابداری در طی دوران تحصیل او به **هرب میلر (Herb Miller)** در اصلاح کتاب حسابداری میانه و پیشرفته اش نیز کمک کرد و همچنین به عنوان کمک محقق در دفتر ارتباطات صنعتی دانشگاه میشیگان نیز فعالیت داشت. خوانندگان اصلی پایان نامه دکتری او با عنوان «یک آزمون انتقادی از فرض بدیهی تشخیص موقعیت^۲ در حسابداری با توجه خاص به شکلگیری تاریخی آن» میلر و اسکلاتر بودند. در سال ۱۹۶۰ زف فوق لیسانس و دو سال بعد دکتری خود را از میشیگان دریافت کرد.

او در سال ۱۹۶۱، به هیئت علمی حسابداری دانشگاه **تولین (Tulane)** پیوست و ۱۷ سال در آنجا ماند. رتبه دانشیاری را طی دو سال و استاد تمام را سه سال بعد دریافت کرد. در ۱۹۷۷ صاحب کرسی استادی حسابداری **دبلیو آر ایربی (W.R. Irby)** گردید.

در سال ۱۹۷۸ زف به دانشگاه رایس رفت و تا امروز در آنجا مشغول تدریس بوده و صاحب کرسی استادی حسابداری **هربرت اس آوتوری (Herbert S. Autrey)** است.

در ۱۹۶۲ وی بلافاصله پس از دریافت مدرک دکتری خود و به توصیه یکی از استادان میشیگان سردبیر بخش بررسی کتاب در نشریه **اکانتینگ ریویو (Accounting Review)** شد و به مدت چهار سال این سمت را داشت. بخش بررسی کتاب در آن زمان یک بخش اصلی بود و بیش از ۵۰ بررسی را طی سال منتشر میکرد و این آغاز رکورد همکاری درازمدت و برجسته او با **انجمن حسابداری آمریکا (AAA)** بود.

او به عنوان اولین مدیر آموزش (۷۱-۱۹۶۹)، سردبیر اکانتینگ ریویو برای سه دوره (۸۲-۱۹۷۷) و رئیس انجمن در سالهای ۸۶-۱۹۸۵ فعالیت داشته است و در سال ۱۹۷۴ سرپرست کمیته سازماندهی همایش سالانه **انجمن حسابداری آمریکا** در **نیو اورلئان (New Orleans)** شد. **آدام زف** به علاوه در کمیته های متعددی نیز در انجمن حسابداری آمریکا عضو بوده یا بر آنها ریاست کرده است. شاید تصور این که یک

استاد دانشگاه آنقدر وقت برای این انجمن بگذارد و بیشترین شناخت را از آن داشته باشد مشکل به نظر برسد، اما گویی او ساخته شده بود برای انجمن؛ به گونه ای که در گرمی داشت پنجاهمین سالگرد انجمن زف برای نوشتن تاریخچه آن انتخاب شد.

مقالات سردبیری خیلی بیشتر از کار او برای اکانتینگ ریویو ارزش داشت و در واقع منعکسکننده علائق تحقیقی او در حسابداری (از تاریخ گرفته تا حسابداری بین الملل و **سیاستگذاری^۳** در حسابداری) را به نمایش می گذاشت. در ۱۹۶۸ با حمایت **جامعه حسابداران رسمی آمریکا (AICPA)** و نهاد توسعه بین الملل آمریکا، او خبرنگار حسابداری را به زبان اسپانیایی برای کل آمریکا در ۲۰,۰۰۰ نسخه چاپ کرد و به ترویج ارتباط میان حرفه و دانشگاهیان در امریکای لاتین، اسپانیا و پرتغال پرداخت. زف تا سال ۱۹۷۱ که خبرنگار به بخش بین الملل انجمن حسابداری آمریکا منتقل شد (و هنوز هم این خبرنگار را منتشر می کند) سردبیری آنرا به عهده داشت.

زف در طول عمرش در بیش از ۳۰ هیئت تحریریه علمی و تحقیقی در اطراف جهان فعالیت داشته است که در ۲۲ تای آنها هنوز حضور فعال دارد.

درگیری فعال او در حسابداری بین الملل با انتخابش به عنوان سخنران **آرتور اندرسن (Arthur Andersen)** در سال ۱۹۷۰ در دانشگاه **ادینبورو (Edinburgh)** در اسکاتلند شروع شد. او یک مطالعه تطبیقی از فرایند استانداردگذاری حسابداری در ایالات متحد آمریکا، کانادا، اسکاتلند، انگلستان و مکزیک انجام داد که در نوع خودش اولین بود. بر مبنای مصاحبه های گسترده ای که در هر پنج کشور انجام شد، سخنرانی او در سال ۱۹۷۲ به عنوان رساله ای با نام «اصول حسابداری خارجی در پنج کشور: تاریخچه و تحلیل روند» منتشر شد. این رساله اولین جایزه **هورگلس (Hourglass)** فرهنگستان مورخان حسابداری را دریافت کرد و هدایتکننده نوشته ها و سخنرانیهای بعدی او بر روی موضوعات حسابداری بین الملل و ملی شد؛ از جمله، معروفترین آنها با عنوان «**منشأ نتایج اقتصادی^۴**» در ۱۹۷۸ منتشر شد. زف با در نظر گرفتن نوشته هایش در رابطه با تئوری حسابداری و سایر موضوعات در کل، بیش از ۲۰ کتاب و رساله تألیف کرده است؛ از جمله این اواخر انتشار زندگینامه **هتفیلد (Hatfield)** که موجب

زف ۱۱ سال به

عنوان مشاور

تحقیق بین الملل

انستیتوی

حسابداران رسمی

اسکاتلند

فعالیت داشته است

پستی که صرفاً

خاص او

ایجاد شد

دریافت دومین جایزه هورگلس شد. وی بیش از ۳۰ مقاله در مجلات تحقیقاتی و بیش از ۱۵۰ مقاله در سایر مجلات و بررسی‌های کتاب و سرمقاله‌ها به چاپ رسانده است.

زف ۱۱ سال به عنوان مشاور تحقیق بین الملل انستیتوی حسابداران رسمی اسکاتلند فعالیت داشته است (پستی که صرفاً خاص او ایجاد شد). جدول سخنرانی‌هایش در سطح جهان در بیش از ۳۰ سال شامل ۵۰۰ سخنرانی و سمینار برای دانشجویان، استادان و افراد حرفه می‌باشد که بیش از ۳۸۰ مورد آن خارج از ایالات متحد آمریکا انجام شده است. در ۱۹۷۷ او به عنوان **سخنران بین الملل ممتاز** توسط انجمن حسابداری آمریکا انتخاب شد و طی گشت دو ماهه‌اش در ۸ کشور آمریکای لاتین تمام این سخنرانی‌ها را به زبان اسپانیایی ارائه کرد. این سفیر حسابداری طی سه دهه اخیر، استانداردها و بینش حسابداری را به ۵۵ کشور خارج از آمریکا منتقل کرده است.

سخنرانی‌ها و نوشته‌های زف بارها تجدید چاپ و بارها جوایز ملی دریافت کرده‌اند. او ۱۲ جایزه برای کیفیت تدریس از دانشگاه‌های رایس و تولان به دست آورد. همچنین جایزه **مربی برجسته** انجمن حسابداری آمریکا (۱۹۸۸) و جایزه **مربی حسابداری برجسته** بین المللی در ۱۹۹۹ توسط بخش **حسابداری بین الملل** انجمن حسابداری آمریکا نیز به او اهدا شده است. از مشارکت‌های او توسط جامعه حسابداران رسمی تگزاس و نهادهای دانشگاهی و حرفه‌ای کشورهای خارج از آمریکا قدردانی شده است؛ از جمله آمریکای لاتین، انگلستان، استرالیا، نیوزلند، ژاپن و فنلاند. در ۱۹۹۰ نیز یک دکترای افتخاری از دانشکده اقتصاد و امور اداری فنلاند دریافت کرده است.

این دانشگاهی پر انرژی هفته‌ای دوبار اسکواچ بازی می‌کند و علاقه وافری به ورزش و اپرا دارد. وی هفتادمین عضو تالار مشاهیر حسابداری است که در سال ۲۰۰۲ از سوی این تالار انتخاب شده است.

استیفن آدام زف دانشگاهی سرشناسی است که نقش رهبری در توسعه حوزه‌هایی مانند تاریخ

حسابداری، حسابداری بین المللی، آموزش حسابداری و حرفه‌گرایی در حسابداری داشته است. کارهای او پنج دهه به طول انجامیده است. او دکتری خود را از دانشگاه **میشیگان (Michigan)** در ۱۹۶۲ دریافت کرده است و در حال حاضر دارای کرسی استادی حسابدار **هربرت اس اوتوری** در دانشگاه رایس است. او دارای سوابق آموزشی و تجربه‌های تحقیقاتی در سرتاسر جهان بوده و دریافت‌کننده جوایز آموزشی زیادی است. **استیفن آدام زف رئیس انجمن حسابداران آمریکا** از ۱۹۸۵ تا ۱۹۸۶ و از ۱۹۸۹ عضو عمومی کمیته برنامه‌ریزی هیئت استانداردهای حسابرسی انجمن حسابداری رسمی آمریکا بوده است.

در سال ۱۹۶۴ **زف و توماس اف کِلر (Thomas F. Keller)** کتابی آموزشی برای استفاده در کلاسهای میانه و سایر کلاسهای تئوری حسابداری تألیف کردند. هدف کتاب این بود که به دانشجویان نشان دهند که رشته انتخابی آنها خالی از مجادله و اختلاف نظر نیست. آنها برای هر بخش یک مقدمه و یک کتاب‌شناسی در آخر هر بخش و یک بیوگرافی خلاصه از نویسنده هر موضوع تدارک دیدند. خواندنی‌های انتخاب شده شامل اختلاف نظرهای حسابداری مانند **تخصیص مالیات بر درآمد** و **اعتبار سرمایه‌گذاری** و غیره بود که توسط نویسندگانی چون دکتر **اسکات (Scott)**، **جورج اولیور می (George Oliver May)** و ویلیام آندرو پتین تألیف شدند. این کتاب یک منبع عالی برای حسابداران کلاسیک محسوب می‌شود.

زف ریاست کمیته تاریخ حسابداری در انجمن حسابداری آمریکا را در سال ۱۹۷۰ به عهده داشت و نویسنده پیشنویس گزارش آن بود که هم بر دنباله‌های عقلانی و هم سودجویانه تاریخ حسابداری تأکید داشت. گزارش او برای تحقیق جامع تاریخدانان اقتصاد و تجارت مورد استفاده قرار گرفت و کمیته به فقدان تاریخ حسابداری از تحقیقات اولیه برای شناخت دلایل انجام رویه‌های حسابداری اشاره کرد. همچنین اظهار تأسف و اندوه برای آموزش «زورمندانه» قوانین جاری بدون

هیچ پشتوانه تاریخی و فراخوان برای مجادله و بحث بر روی تاریخ حسابداران نیز مورد اشاره قرار گرفته بود.

زف در مطالعه تطبیقی که از قانونگذاری حسابداری در پنج کشور انگلستان، اسکاتلند، مکزیک، ایالات متحد امریکا و کانادا انجام داد، بیان کرد: «مشخصه تحقیق او غوطه‌وری در اطلاعات و مردم هر کشور بوده است.» در این کتاب او تاکید کرد که تفاوت‌های فلسفی و محیطی اجتناب‌ناپذیر میان ملل بر حسابداری آنها تاثیر دارد. او همچنین اشاره کرد که در حسابداری سنت تحقیق وجود ندارد و باید طرح درازمدتی برای آن تدارک دید. این کتاب یک منبع عالی برای مطالعه تاریخ حسابداری این کشورها و مقایسه میان آنها محسوب می‌شود.

زف بار دیگر جستجوگرایانه بودن نوع تحقیقاتش را سال ۱۹۸۲ در مقاله‌ای که در رابطه با **کنت مک‌نیل** (Kenneth Mac Neal) نویسنده **حقیقت در حسابداری**^۷ (۱۹۳۹) نوشت، اثبات کرد.

زف به آلبوم بریده جراید مک‌نیل دسترسی پیدا نمود و مقالات هتفیلد در دانشکده کالیفرنیا در برکلی را نیز بررسی کرد (همان‌طور که هتفیلد با مک‌نیل مقایسه شده بود). او با **کوپر** (Cooper) هموطن **کهلر** (Kohler) سردبیر چندین ساله اکانتینگ ریویو برای تعیین اینکه چرا کتاب مک‌نیل در اکانتینگ ریویو بررسی نشده است مصاحبه کرد که این نوعی از تحقیق اساسی مورد بحث در گزارش کمیته تاریخ حسابداری است.

زف در ماه مه ۱۹۸۷ جنبه شخصیتی تاریخ حسابداری را با مقاله‌ای حاوی زندگینامه خلاصه‌ای از ۱۴ حسابدار پیشرو در ویژه‌نامه صدمین سالگرد **ژورنال او اکانتنسی** (Journal of Accountancy) منتشر و هر کدام از این ۱۴ نفر را در محیط حسابداری زمان خودشان معرفی کرد، طوری که خواننده می‌توانست هم با شخصیت و هم نقش آنها در حسابداری آشنا شود. گستره زمانی این زندگینامه از **اسپراگ** (Sprague) دهه ۱۸۸۲ تا **اسپاچک** (Spacek) اوایل دهه ۱۹۷۰ را دربر می‌گرفت.

زف مدتی طولانی مدافع انتقال تاریخ برگزاری آزمون حسابداران رسمی به اواخر ژوئیه یا اوایل اوت (ماه‌های هفتم و هشتم سال) بوده است تا تداخل کمتری با

برنامه‌های درسی حسابداری داشته باشد. اگرچه این اتفاق نیفتاد ولی او به‌عنوان یک پیشرو در مقابله با امتحانات همه‌جانبه حسابداران رسمی موفق شد. زف در ۱۹۸۹ مدرسان حسابداری را برای پذیرش منظر تاریخی در حوزه آموزشی خود فراخواند تا دانشجویان قادر به تعیین بهتر درستی رویه‌های جاری حسابداری باشند. او همچنان منتقد نویسندگان کتابهای درسی حسابداران است (به خصوص نویسندگانی که کپی‌برداری می‌کنند).

با در نظر گرفتن عمق و گستره مشارکت، زف را می‌توان **همردیف لیتلتون** (A.C. Littleton) در سال ۲۰۰۰ دانست.

- 1- Labor Relation
- 2- Orientation Postulate
- 3- Policy Making
- 4- The Rise of Economic Consequences
- 5- Incom Tax Allocation
- 6- Investment Credit
- 7- Truth in Accounting

• <http://fisher.osu.edu/departments/accounting-and-mis/the-accounting-hall-of-fame/membership-in-hall/>
• Chatfield, Michael and Richard Vangermeersch, **The History of Accounting: An International Encyclopedia**, New York, London, Garland Publishing, Inc., 1996, pp. 618-619

- **Committee on Accounting History**, Accounting Review, 1970 Supplement, 1970, pp. 52-64
- Zeff, S. A., **Does Accounting Belong in the University Curriculum?** Issues in Accounting Education, Spring 1989, pp. 203-210
- **Does the CPA Belong to a Profession?** Accounting Horizons, June 1987, pp. 65-68
- Zeff, S. A., **Leaders of Accounting Profession: Fourteen Who Made a Difference**, Journal of Accountancy, May 1987, pp. 68-70
- Zeff, S. A., **Forging Accounting Principles in Five Countries: A History and an Analysis of Trends**, Champaign, IL: Stipes, 1972